

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 35

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 1 september 2024

09.30 uur ds. B. van Leeuwen te Lunteren

15.00 uur ds. B. van Leeuwen

Collecten

1. Diaconie

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaats

Kinderoppas

Annemiek Stelwagen-Berkhout, Julia de Weerd en Charlotte Schrijver

Belijdeniscatechisatie

Binnenkort willen we weer beginnen met de belijdeniscatechisatie. Een eerste aanstaand echtpaar heeft zich reeds aangemeld. Van harte doen we een beroep op hen die tot op heden nog geen belijdenis deden. Belijdeniscatechisatie volgen verplicht niet tot het

doen van belijdenis. Als gedoopte man of vrouw worden we volgens het doopsformulier wel verplicht tot een nieuwe gehoorzaam. Namelijk om deze enige God aan te hangen, betrouwen en lief te hebben. Wat zijn we druk met de paar jaren die we hier op aarde zijn – het leven is immers een damp- terwijl de eeuwigheid met of zonder God eeuwig is. Wie graag vooraf een gesprek wil late het weten aan ondergetekende.

Zondagsschool 'Abia'

Kom jij ook... (weer) naar de zondagsschool?

Wat we daar allemaal doen?

- Samen met andere kinderen luisteren naar een verhaal uit de Bijbel

- Samen zingen

- Samen praten over de Bijbel

- Samen een werkje maken of een spel doen.

Je stoel staat al klaar op D.V. zondag 1 september om 11.10u in 't Kerkerf. We eindigen om 12.00u. Tot dan! Hartelijke groetjes van het team van de zondagsschool

Gebedskring

Op D.V zaterdag 31 augustus hopen we om 21.00 uur in het Kerkerf de maandelijkse gebedskring te houden. Na een gedeelte uit Gods Woord te hebben gelezen is er gelegenheid tot gebed en daarna zingen we enkele psalmen. U/jij bent van harte welkom.

Afscheid koster

Onze koster, de heer Dirk Jan Hop, zal per 1 september aanstaande uit dienst zijn als koster van de kerk. Daarmee komt een einde aan ongeveer twintig jaren kosterschap voor de hervormde gemeente Elspeet-Vierhouten. De koster en zijn vrouw Alie zeggen we

van harte dank voor de grote toewijding waarmee die functie is vervuld, mede door de hartelijke en betrokken wijze waarop invulling werd gegeven aan het werk. Het ligt in de bedoeling om de gemeenteleden in de gelegenheid te stellen om hem te bedanken voor al het werk wat hij heeft verricht op de gemeentedag, 12 oktober aanstaande, in 't Kerkerf. Graag willen we hem daarbij een cadeau aanbieden namens de hervormde gemeente. Daarom stellen we de gemeenteleden in de gelegenheid hieraan een bijdrage te leveren middels een bankovermaking op het rekeningnummer van het College van Kerkrentmeesters, te weten NL29RABO0384768075 t.n.v. CvK herv. gem. Elspeet o.v.v. "afscheid koster". Uiteraard kunt u de bijdrage ook in een enveloppe in de collectezak deponeren, dan graag ook vermelden: "afscheid koster". Graag ontvangen wij deze bijdrage op uiterlijk 30 september aanstaande. Wij zeggen u op voorhand van harte dank voor uw bijdrage!

College van kerkrentmeesters

Psalmzangvereniging "De Lofstem"

Houd u van de psalmen? En houd u van zingen? Op DV 5 september hoopt de psalmzangvereniging "De Lofstem" weer te gaan repeteren. Dan is zingen bij de psalmzangvereniging misschien wel iets voor u of voor jou. We repeteren op donderdagavond van 19.45 tot 21.30 uur. Om de vereniging levendig te houden zijn we op zoek naar vrouwen en mannen die graag willen zingen tot eer van God. Wat we ook in psalm 30 : 3 kunnen lezen: "Psalmzingt, Gods gunstgenoten, geeft, Geeft lof de Heer, Die eeuwig leeft!"

U bent van harte welkom op DV 5 september.

Boottocht (II)

Het schip dat ons vervoerde onder leiding van een Duitse kapitein uit Hannover droeg de naam 'Crucevita'. Dat betekent zoiets als door het kruis het leven, of leven door het kruis. Dat doet denken aan het bekende versje van Adama van Scheltema: t scheepje onder Jezus hoede met de kruisvlag hoog in top neemt als arke der verlossing allen die in nood zijn op'. Een bijzondere naam voor een vakantieschip, waarop als het ware het volle leven wordt ingezogen. Crucevita herinnert er ons aan dat het ware lieven leven loven alleen daar is waar Jezus is. Buiten de Diens kruisverdienste is geen leven. Nadat we de zondag in Sneek hadden doorgebracht voer het schip om maandag via Franeker naar Harlingen. Aldaar overnachtten we om de volgende dag naar Texel over te varen. We werden met een bus met gids het eiland doorgereden met hier en daar een uitstapplaats waaronder De Koog.

Texel is het eerste en grootste eiland van de reeks eilanden boven de Waddenzee die we vroeger met een ezelsbruggetje leerden, TVTAS: Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland Schiermonnikoog. Het klopte niet helemaal want het aan de Groningse provincie behorende Rottum moest er ook nog bijgenoemd worden. Hoewel Texel bij Noord Holland behoorde was het vroeger Fries grondgebied. Het was aanvankelijk verbonden aan wat nu de kop van Noord-Holland heet en bekend staat als West-Friesland. Met Friesland, Groningen en het Duitse Oost Friesland was het in oude tijden één geheel. Texel is rond 1000 na Christus los gekomen van het vaste land. De benaming is waarschijnlijk ontleend aan het germaanse 'theswa' dat zuidelijk betekent. Het is in ieder geval het meest zuidelijke eiland aan de Waddenzee vol weidelanden, duinen en uitgestrekte stranden. Vanouds werden er veel schapen gehouden, herbergde het eiland vissers en walvisvaarders en niet te vergeten loodsen die de VOC-schepen van Amsterdam, Enkhuizen en Hoorn via het Marsdiep naar de Noordzee leidden. In onze tijd is vooral toerisme de grote bron van inkomst. Texel is een prachtig eiland en een populair gebied om de vakantie binnen de grenzen van het eigen land door te brengen. Betreffende het natuurschoon kijk je inderdaad je ogen uit. Ooit ontmoette dr.J.J.Buskes die daar een eeuw geleden gereformeerd predikant was een gemeentelid, Frans Stark genaamd. Deze zei tegen zijn dominee heel eerlijk dat hij met de straten van goud en paarden poorten uit de Openbaring geen raad wist. Als dat de werkelijkheid zou zijn van de hemelse heerlijkheid zou hij er geen zin hebben er heen te gaan. Hij verbeeldde het meer als het landschap van Texel met konijnen, meeuwen, schapen en geiten, de flora van de duinen, ongerept door de zonde en als belangrijkste en het geslachte Lam in het middelpunt. Zoiets als waar Jesaja 11 van spreekt. Ik kan me daar wel in vinden, eerlijk gezegd. Wat was het een prachtig gezicht bij vertrek van het eiland op een der zandbanken in de Waddenzee de zeehonden zien luieren in het zand. Zo'n uitzicht wint het toch van alle glamour en glitter.

Het evangelie is ook reeds vroeg op Texel gekomen. Waarschijnlijk was Willibrord de eerste die de inwoners van Texel –dat toen nog aan het vaste land verbonden was- met het woord van God in aanraking bracht. Reeds in 721 blijkt er een kerkje geweest te zijn. Deze maakte op den duur plaats voor een stenen kerk met toren die gewijd werd aan Joannes de Doper en was gelegen in 'de Westen' waar ook een kerkhof aanwezig was . Toen de watergeuzen in het begin van de Tachtigjarige oorlog verschillende malen Texel

plunderden ging de eerste kerk in vlammen op. De oude toren heeft er nog jaren gestaan en fungeerde als vuurtoren maar is halverwege de negentiende eeuw toch afgebroken. Inmiddels waren her en der op het eiland nieuwe dorpen gekomen met daarbij een eigen bedehuis. Het oude kostershuis van de eerste kerk dat tevens boerderij was bestaat nog steeds en heet het 'Torenhuis'. Een schilderachtige woning in een weidse omgeving waar ooit het eerste dorp van Texel gelegen was.

Voordat de reformatie wortel schoot op Texel waren het vooral de doopsgezinden die zich van de Rooms Katholieke kerk afkeerden. Dat was reeds in 1527 het geval, terwijl er een jaar later al een kleine beeldenstorm werd gerealiseerd. Bijna elke gemeente op Texel had op den duur een 'vermaning' zoals het bedehuis van de doopsgezinden genoemd wordt. Den Burg telde er zelfs drie. Ze hebben na de reformatie in vrede naast de 'gereformeerden' gewoond en geleefd.

De reformatie naar calvinistische snit vond plaats in 1573. Op de synode van Enkhuizen werden de vijf geestelijken van het eiland die zich aangepast hadden aan de leer der reformatie hun Rooms ceremonien na te laten en de gemeente psalmen te laten zingen. In die tijd was het gewoon om Rooms Katholieke geestelijken om te scholen tot gereformeerd predikant, met alle gevolgen van dien.

Een bekende predikant die op Texel diende was Theodorus a Brakel (vader van Wilhelmus en diens bekende 'Redelijke Godsdienst') die in Den Burg stond van 1652 tot 1653. Hij schreef het boek 'Trappen des geestelijken levens'. Ik heb me er vroeger doorheen geworsteld maar moest mezelf verre zijn mindere erkennen in de oefeningen der godzaligheid. In Den Burg blijkt hij geen leven gehad te hebben. Hij vertrok met een jaar "want het geviel hem hier niet". Tekende zich in vroeg stadium al wat modernere opvattingen aan. In ieder geval raakten de hervormde gemeenten steeds verder af van de belijdenis. Toen kandidaat J.H.van Paddenburgh die later onze gemeente zou zo vele jaren zou gaan dienen in 1905 beroepbaar werd gesteld behoorde hij bepaald niet tot de rechtzinnigen. Hij kreeg dan ook o.a. een beroep naar Oosterend en het nabijgelegen Eierland. Gevolg van het modernisme in de hervormde kerk was dat reeds in 1823 alternatieve kerkdiensten werden gehouden op het eiland. Afgescheiden predikanten van het vaste land gingen zo nu en dan voor zoals de predikanten Wust en Juch van Den Helder. Laatstgenoemde werd later de eerste predikant van de Gereformeerden onder het kruis te Oosterend. Op den duur veranderde de

naam in christelijke Gereformeerde kerk. Later verenigden ze zich met de volgelingen van Abraham Kuyper tot de gereformeerde kerk. In 1924 werd de eerder genoemde dr.J.J.Buskes gereformeerd predikant te Oosterend. Omdat hij zich schaarde achter dr.Geelkerken die afgezet werd omdat hij meende dat in het paradijs de slang niet had gesproken werd hij afgezet als gereformeerd predikant. Samen met anderen vormde hij de gereformeerden in hersteld verband. Ze werden niet geheel onterecht ook wel 'hellend vlak' genoemd. In 1946 zijn ze in de hervormde kerk opgenomen. Het probleem rondom de slang is binnen de gereformeerde kerken al lang achterhaald. De Schriftkritiek heeft dat kerkgenootschap de oude hervormde kerk links ingehaald. Inmiddels was het op den duur met het gereformeerde geluid op Texel gedaan.

Ene Hendrik Wiilem Stark –behorend tot de gereformeerde kerk van Oosterend- besloot 'in 1921 te emigreren naar Rotterdam. Een der redenen was dat zijn vrouw die uit Meppel afkomstig was niet kon wennen aan het eiland. In Rotterdam verliet Stark op den duur de gereformeerde kerk en sloot zich aan bij de gereformeerde gemeente van ds.G.H.Kersten aan de Boezemsingel. Na het bombardement van Rotterdam in de meidagen van 1940 werd het gezin geëvacueerd naar Texel. Aansluiten bij de gereformeerde kerk in Oosterend bleek geen optie meer te zijn. Stark sloot zich aan bij de gereformeerde gemeente te Enkhuizen en vanaf 1952 te Den Helder omdat daar een gemeente was geïnstitueerd. 's Zondags las hij thuis preek. Toen de ondernemende Frans vakantieoord 'De Verrassing' opzette begon hij voor de gasten ook diensten te organiseren in een zaal van de boerderij. Ouderlingen uit Den Helder kwamen lezen wanneer er geen predikant was om voor te gaan. Aanvankelijk dacht men niet strikt kerkelijk en waren er nauwelijks kerkmuren want de hervormde predikant B.Haverkamp en de christelijk gereformeerde H.C.van den Ent gingen ook in die gemeente voor. Inmiddels is er sedert 1967 een heuse eigen kerk gesticht van de Gereformeerde Gemeente en tot tweemaal toe heeft de kleine gemeente die in de zomer vanwege vakantie-gasten groot is een eigen predikant gehad, waaronder onze plaatsgenoot ds. A. Vermeij.

Vanuit de evangelische beweging is er een groot bord in het weiland gezet aan de Pontweg met als opschrift 'Ons eiland voor de Heiland'. We kwamen er langs en het verraste. Dat klinkt anders dan 'eiland zonder Heiland' zoals het grotendeels vrijzinnige Voorne Putten wel genoemd wordt. In ieder geval koesteren degenen die het bord plaatsten hoge verwachtingen van de Zaligmaker en niet van zichzelf. Want aan de

andere kant van het bord staat geschreven 'De Heere is mijn Helper'.
(Wordt vervolgd D.V.)

Bij de diensten

Komende zondag hoop ik in Aalburg voor te gaan. In uw midden is ds. van Leeuwen uitgenodigd het woord des Heeren te bedienen. Geve de Heere gezegende diensten.

Ter overdenking

Volgens het Evangelie wordt het hemelrijk aan kinderen en deemoedigen gegeven en zij zijn het die Christus liefheeft. Maar zij die niet weten dat zij verdoemelijke en afschuwelijke zondaars zijn, kunnen niet deemoedig zijn. Zonde wordt echter alleen door de wet gekend. Dus is het duidelijk dat wie steeds preekt dat wij zondaren zijn, niet de wanhoop verkondigt, maar eerder de hoop. Want de prediking van de zonde – of liever de kennis van de zonde en het geloof in zo'n prediking – is voorbereiding tot de genade. Het verlangen naar genade ontwaakt eerst, als er kennis van de zonde is. De zieke verlangt immers pas naar een geneesmiddel, als hij bemerkt dat hij pijn heeft en ziek is (Maarten Luther).

Meditatie

Onderwijs van de ooievaar

Zelfs een ooievaar aan de hemel weet zijn gezette tijden (...) maar 'mijn volk weet het recht des Heeren niet' (Jer.8:7)

In de Bijbel worden vaak dieren als voorbeeld gesteld. We denken aan de mieren die in de zomer spijs vergaderen met het oog op de komende winter waar Salomo in zijn Spreukenboek van spreekt. Of de ezel die de krib kent van zijn heer (Jes.1:3) in tegenstelling tot het volk Israel dat geen rekening met de Heere houdt. Zo noemt Jeremia in één adem een aantal trekvogels die de tijd weten wanneer ze vertrekken moeten uit het koude noorden naar het warme zuiden om mensen aan te sporen rekening te houden met het feit dat de eeuwigheid aanstaande is. Hij noemt de tortelduif, kraanvogel, zwaluw en ooievaar. Laten we bij het onderwijs van de ooievaar eens nader stilstaan.

Jeremia spreekt namens de Heere de gerichten uit over Jeruzalem. Jeruzalem met de tempel, het huis des Heeren, nota bene. Jeruzalem met de wet, de levieten, de priesters en de tempelkoren. Jeruzalem, bevoorrecht boven vele andere plaatsen en landen met wie de Heere also niet handelde en Zijn

getuigenissen en verbondsgeheimen moesten mis- sen. De zonden van Jeruzalem zijn zo groot en hoog dat de HEERE zegt: 'Zal men vallen en niet weder op- staan, zal men afkeren en niet wederkeren?' Wanneer iemand valt probeert hij toch op te krabbelen en wan- neer iemand verdwaalt doet hij toch alle pogingen om weer op de juiste weg te komen? Jeruzalem keert zich echter af van de HEERE met een 'altoosdurende afke- ring'. Men houdt vast aan bedrog en weigert zich te bekeren. Houdt dat in dat men niets anders deed dan liegen en bedriegen jegens elkaar? Ach misschien was men hier en daar naar elkaar nog wel eerlijk maar men was niet eerlijk voor de Heere. Zoiets als we later le- zen van Annanias en Safira die zich bij de gemeente des Heeren voegden maar ondertussen de Heilige Geest bedrogen. Schijnheiligheid is bedrog voor God. De naam te hebben te leven maar nochtans dood te zijn.

De HEERE spreekt op menselijke wijze: 'Ik heb geluis- terd en toegehoord, zij spreken wat niet recht is, daar is niemand die berouw heeft over zijn boosheid, zeg- gende: Wat heb ik gedaan?' Elders zegt Hij: 'Mijn volk weet het recht des Heeren niet'.

Eigen vermeende rechten kennen ze wel. Maar niet de rechten Gods. Noch het recht Gods waaronder men eeuwig zou moeten worden weggestoten van- wege de zonden, noch het recht waaraan Christus vol- deed waardoor een zondaar zich door het geloof ge- rechtvaardigd mag weten voor God.

Jeruzalem is zo ver weg, men is als een onbesuisd paard. Een briesend paard dat niet meer te hanteren is en overal doorbreekt en heenloopt, levensgevaar- lijk!

Van het briesend paard gaat de HEERE over naar de ooievaar. Een sierlijke vogel met lange snavel en po- ten, wit en zwart gekleurd. Op de vijfde scheppings- dag zijn ze gemaakt. De HEERE zei tot Job: 'Zijn van u de veren van de ooievaar ...'(Job 39:16). M.a.w. Heb jij ze gemaakt, Job? Ze verblijven op hoge plaatsen zo- als een schoorsteen of een lange paal of boom. In Psalm 104:17 lezen we dan ook dat zij hun huizen ma- ken in de toppen van de dennenbomen.

Een ooievaar behoort tot de onreine dieren. Het eet voornamelijk kikkers, insecten en slakken. Hoewel het een onrein dier wordt genoemd in de wetten van Mo- zes is het anderzijds een voorbeeldige vogel. In het Hebreeuws draagt deze trekvogel de naam 'hasjieda'. Dat is afgeleid van het Hebreeuwse 'hasjied' dat vroom, liefelijk, goedig, genadig en goedertieren be- tekent. We komen dat woord bijvoorbeeld tegen in Jeremia 3:12 waar we lezen: 'Want Ik ben goedertie- ren, spreekt de HEERE'. De Romeinen noemden de

ooievaar wel een pia avis (vrome vogel). Wat zorgen de ooievaars als mannetje en vrouwtje goed voor hun jongen, meestal vier. Ze bouwen een groot nest of restaureren het nadat ze weer terug gekomen zijn uit het warme zuiden. Ze voederen als mannetje en vrouwtje samen hun kroost en maken hen bekend met de vliegkunst. Ze stomen hen als het ware klaar voor de grote trek naar het zuiden in het najaar.

Ooit was er brand in Delft waarbij een huis met daarop een ooievaarsnest stond verbrandde. De moeder ooievaar probeerde vergeefs haar kinderen te redden maar na vele vruchteloze pogingen liet ze zich mee verbranden... Ook blijken de jonge ooievaars de ouders in ere te houden en zich erover te ontfermen. Jeremia heeft echter vooral het oog op hun tijdig vertrek naar het zuiden voordat de winter aanbreekt. Ooievaars wachten niet tot het echt koud begint te worden of te vriezen. Nee, voordat de winter aanbreekt zijn ze verdwenen. Massaal gaan de ooievaarsfamilies er op uit. Ze leggen in 23 dagen zo'n 7000 kilometer af, terwijl ze zes tot acht uur vliegen. Daarbij zorgen ze dat ze de Middellandse Zee op de smalste plaatsen over vliegen. Het komt er op neer dat ze over de Bosporus en de straat van Gibraltar vliegen. Bij vermoeidheid zouden ze anders in de zee verdrinken. Sommige ooievaars brengen de winter door in Israël omdat de reis naar het hartje van Afrika te ver is. Daar hebben ze echter ook genoeg overlevingskansen. Wanneer de tijd is aangebroken om naar het noorden te gaan voegen ze zich weer bij de ooievaars die verderop gegaan zijn.

Wanneer de gezette tijd daar is om weg te gaan wordt er niet over nagedacht dit uit te stellen. Ze voelen het aan massaal van hier te gaan. De ouderen wekken de jongen en de jongen de ouden op. Niet een blijft achter. De dieren zeggen met hun klepperende snavels niet tegen elkaar dat het nog te vroeg is of te warm om te vertrekken. Ze zeggen niet tegen elkaar: Kom, we hebben hier toch ook een prachtig nest... ze kijken verder dan hun snavel lang is. ze doen net als Abraham die op Gods roepstem vertrok uit Ur. Ze doen als Lot die Sodom verliet. Ze doen als Rebekka die haar ouderlijk huis verliet. Ze doen als Saulus van Tarsen die op het Goddelijk halt dat hem werd toegeroepen gehoorzaamde.

Jeruzalem neemt zijn gezette tijd niet waar. 'Mijn volk' worden ze genoemd. Ze gebruiken de genadetijd niet maar misbruiken deze. Er wordt geen rekening gehouden met het gericht Gods. Evenmin met de wet Gods en de bediening der verzoening. Men reist zo het eeuwig verderf tegemoet. Men houdt wel rekening dat er

een tijd is om geboren te worden maar niet een tijd om te sterven terwijl er straks helemaal geen tijd meer zal zijn...

De ooievaars roepen als een heraut van de hemel elke onbekeerde zondaar toe zich voor te bereiden voor de eeuwigheid. De tijd uit te kopen. Niet voor het hier en nu alleen. Maar bovenal met het oog op de eeuwigheid. Om te vluchten met alle zonden en ongerechtigheden naar de Zaligmaker, de Rots van het behoud.

Door de vogelbescherming zijn de ooievaars die vijftig jaar geleden bijna uitgestorven waren in ons land in bijzondere bescherming genomen. Daartoe kwam er een speciaal ooievaarsdorp in Groot-Ammers. Er is wel eens geschamperd dat men de ooievaars heilig noemde. Is dat helemaal terecht? In ieder geval zijn ze vergeleken met de onheilige inwoners van Jeruzalem in Jeremia 8 door hun Schepper als het ware heilig verklaard. Ten opzichte van een ooievaar is een onbekeerd mens toch een grote dwaas... Een reiziger naar de eeuwigheid die geen rekening houdt met zijn eindbestemming, eeuwig wel of eeuwig wee.... Een onbekeerd mens houdt geen rekening met de rechten des Heeren terwijl de ooievaar dat wel doet. Deze houdt zich aan de wetten die de Allerhoogste in de schepping gegeven heeft. Zonder dat ze verstand hebben en vreemd zijn aan lezen, rekenen en wat dies meer zij. Vanouds werd de ooievaar wel als een geluksvogel gezien. Daarom heeft de stad Den Haag een ooievaar in het wapen staan. Daar komt waarschijnlijk ook de dwaasheid vandaan dat de ooievaar een kindje zou brengen, waarom vroeger zelfs kraamverzorgsters een speldje met een ooievaar droegen. Wel is het zo dat wanneer we het voorbeeld van de ooievaar volgen in het houden van gezette tijden van heilbegerige schriftlezing, meditatie en gebed het eeuwige geluk in het verschiet ligt. Want welgelukzalig is de man, de vrouw, de jongen en het meisje die niet wandelt in de raad der goddelozen maar wiens lust is in des Heeren wet.